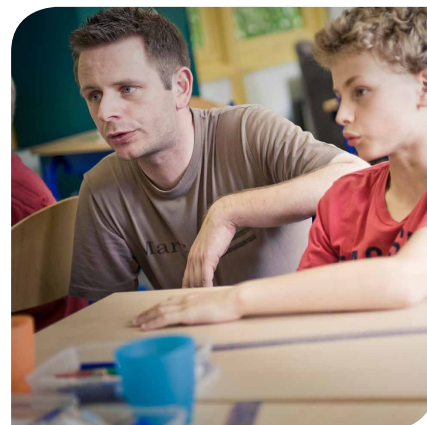
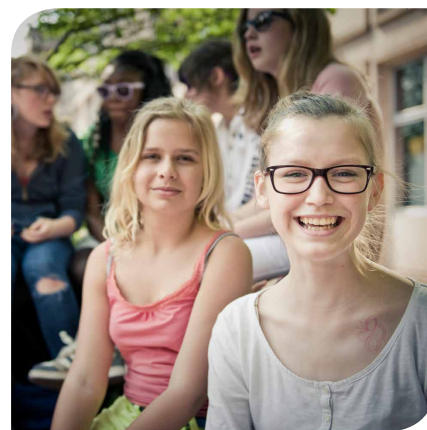

De school van mijn dromen

Een blik op de toekomst!

Visietekst van het GO!

1| Inhoudsopgave

1 Inhoudsopgave	2
2 De school als spiegel van de maatschappij...	3
3 De virtuele school van 2020... Leren vliegen op school? Ja het kan!	4
4 De nieuwe leeromgeving ... een hete kleurrijke (lucht)leerballon	5
5 De inspirerende leerkracht: een multidisciplinaire functie!	6
6 Nood aan een expertise- en kenniscentrum... meten is weten!	7
7 'Samenwerken' ... ja ... het werkt!...	8

2| De school als spiegel van de maatschappij...

De school van de toekomst biedt een slagvaardig, multicultureel en kwaliteitsvol onderwijs aan. Vormt zelf de grondstof of de motor voor maatschappelijke debatten. Vangt kinderen en jongeren op maat op en schenkt daarbij voldoende aandacht aan hun vertrouwde leefwereld en sociale herkomst. Haalt mensen uit hun 'eigen' cultuur, laat hen proeven van andere beschavingen...

Deze school heeft daarnaast ook de nodige belangstelling voor de veiligheid zowel 'in' als 'rond' het schoolgebouw, haalt jonge kinderen thuis op, via eigen busvervoer, en biedt jongeren de kans om via gratis openbaar vervoer het traject van en naar de school af te leggen.

Laat leerlingen niet aan hun lot over maar geeft hen de kansen die hen toekomen... Werkt reeds van in het basisonderwijs met portfolio's... Zorgt voor een uitdagend en gevarieerd onderwijsaanbod. Is sterk stimulerend, bewerkstelligt talentversterking, heeft voldoende oog voor sport en bewegen en gezonde voeding, doet maximaal aan talentontwikkeling, prikkelt de verborgen intellectuele, creatieve, ondernemende, sociale en emotionele gaven bij elk kind... Kortom heeft interesse voor de toekomst en het welbevinden van de leerling en de leerkracht.

De nieuwe aanpak koestert de binding leerkracht-leerling, hamert er voortdurend op dat het kind het middelpunt vormt. Dit stimuleert de leerkracht op zijn beurt om dagelijks de aansluiting bij de leefwereld van het kind te zoeken. Binnen deze nieuwe leeromgeving gaan we permanent uit van de vraag "Wat moet het onderwijs elk kind of jongere precies bieden om een kansrijke toekomst te krijgen?".

Het nieuwe concept 'school maken' richt zich niet enkel op het cognitieve maar focust even intens op het brede maatschappelijke leven. Daarom is het juist noodzakelijk om op een innovatieve wijze om te gaan met het totale lesgebeuren, waarbij naast kennisoverdracht ook taal, sport, muziek op een actieve manier aan bod komen en jongeren leren met elkaar samen te werken.

Het innovatief onderwijs van 2020 stapt af van het lineaire systeem en zet in op creatief vermogen ontwikkelen, initiatief leren nemen, exploratiekansen grijpen, projectgericht werken in multidisciplinaire teams. Door deze nieuwe strategie krijgt het onderwijsgebeuren in Vlaanderen een volwaardige status en kan het rekenen op enthousiaste, gemotiveerde stielmannen, die zelf een leven lang en levensbreed leren.

Dit alles vraagt... nog meer dwingende democratiserende overheidsmaatregelen om de dualisering tegen te gaan en/of te neutraliseren, jongeren die gepassioneerd kiezen voor het lerarenberoep, een permanent afstemmen van de lerarenopleiding op de maatschappelijke realiteit, en biedt daarnaast de aspirantleraar tal van mogelijkheden om het 'onderwijsvak' in elk onderwijsniveau onder de knie te krijgen.

De leraren kunnen rekenen op een eenheidsstatuut met voldoende oog voor een gedifferentieerde loopbaan en verloning. Ze kunnen kiezen uit een scala van opleidings- en nascholingstrajecten. Als tegenprestatie heeft elke leraar de plicht om via stages zijn stielkennis up-to-date te houden.

De droomschool '2020' met een culturele mix aan leraren en leerlingen is eigenlijk een school die maximaal inzet op pluralisme, democratie hoog in het vaandel draagt, op alle terreinen haar verantwoordelijkheid opneemt, gestoeld is op een brede basis en respectvol omgaat met iedereen.

Deze school heeft eveneens aandacht voor het maximaal invullen van de leerlingrechten, niet alleen qua examens, evaluatie, schoolreglement en inschrijving maar ook op het vlak van eerlijke of degelijke informatie, vergaderingrecht, inspraak, gelijkheid, kwalitatief onderwijs, bescherming, privacy...

Heeft er daarnaast belang bij dat ouders hun verantwoordelijkheid opnemen, dat de ouderparticipatie een correcte afspiegeling is van de schoolpopulatie en dat deelnemen aan het brede schoolgebeuren schering en inslag vormt.

3| De virtuele school van 2020... Leren vliegen op school? Ja het kan!

De school van de toekomst is de kraamkamer bij uitstek van alle leerprocessen. Ze combineert het analytisch denkwerk aan de ene kant, creativiteit en meervoudige intelligenties aan de andere kant.

De school van 2020 staat bekend voor haar gebundelde professionaliteit van onderzoek, ontwikkeling en uitvoering van leerprocessen in een eigentijdse, dynamische leer- en werkomgeving.

Daarnaast vormt de droomschool het opleidings-, trainings- en ontwikkelcentrum bij uitstek voor het schoolteam maar eveneens voor de leerlingen en de ouders. Elke leerkracht werkt er immers aan zijn persoonlijke ontwikkeling en die van het kind of de jongere.

De school van 2020 combineert op een inspirerende wijze de drie ruimtes van het digitale tijdperk: de fysieke ruimte, de mentale ruimte – m.a.w. de wereld van de verbeelding, het denken en het leren – en de digitale ruimte: 'cyberspace'. Dit resulteert in een gemeenschappelijke, grensoverstijgende/grensverleggende, virtuele leer- en werkomgeving waar leerlingen gedifferentieerde trajecten volgen zowel naar inhoud als naar tijd.

In deze toekomstschool bestaat er een nauwe synergie tussen onderwijsvernieuwing en ICT-integratie. Niet alleen is er een duidelijke samenhang tussen de ICT-ondersteuning van de jaarplannen en de lesinhouden, daarnaast biedt de ICT omgeving ook het gepaste antwoord op allerlei specifieke schoolgebonden materies zoals leerlingvolgsystemen, cijfer- en gegevensapplicaties, kennistransacties, ...

De school van 2020 is een uitnodigend, toegankelijk, open leercentrum, uitgerust met de modernste ICT-applicaties die overal en voor iedereen ter beschikking gesteld worden.... De elektronische leeromgeving ondersteunt het leren en de administratieve en ondersteunende processen van de GO! school op een adequate manier. Standaarden die ervoor zorgen dat leerstof in verschillende elektronische leeromgevingen benut kan worden, maar ook dat gegevens van cursisten tussen elektronische leeromgevingen kunnen worden uitgewisseld, zijn in de virtuele school schering en inslag.

Bovendien waakt de toekomstschool over een sterke verbinding van e-leren met de bedrijfsdoelstellingen. E-leren is binnen de school niet langer voorbehouden aan een kleine groep lesgevers maar is op een stevige manier verankerd in het HRM-beleid.

Bedrijven en de school van 2020 ontwikkelen uitgekende leerarrangementen waarbij e-leren en "c-leren" (contactonderwijs) elkaar afwisselen en versterken. Er is niet enkel aandacht voor meer kwalitatief goede inhoud (bijvoorbeeld simulaties van complexe processen) maar ook voor het beter benutten van de communicatie- en interactiefaciliteiten van de toepassingen in verband met e-leren.

De school van 2020 neemt haar volle verantwoordelijkheid op in het coördineren en vormgeven van deze virtuele onderwijsvernieuwing. Door welbepaalde trajecten uit te stippelen voor leerkrachten en leerlingen, geflankeerd door een perfect uitgetekend overheidsbeleid en de nodige budgettaire middelen, wil de toekomstschool het levenslang en levensbreed leren voor iedereen mee helpen uitbouwen.

4| De nieuwe leeromgeving ... een hete kleurrijke (lucht)leerballon

Verouderde infrastructuur, verkrotte paviljoenen en energievretende gebouwen komen nog al te vaak voor. Kinderen, jongeren, leerlingen en cursisten hebben nood aan een inspirerende omgeving. Kwaliteitsvolle architectuur, groene campussen, milieuvriendelijke voorzieningen en passiefscholen staan hoog op ons verlanglijstje.

De middelen voor infrastructuur zullen in de toekomst onvoldoende stijgen om alle behoeften te dekken. Onze domeinen moeten dus gevaloriseerd worden, ook de PPS-werking moet geïntensifieerd worden. Op het vlak van infrastructuur moet er proactief gehandeld worden, in plaats van - zoals nu - steeds achter de feiten aan te hollen. Alles laat voorzien (meer migratie, hogere geboortecijfers) dat er binnenkort gebouwen te kort zullen zijn. Daar zou nu al op geanticipeerd moeten kunnen worden. Een concreet actieplan zou kunnen zijn: de regelgeving over de fysische norm moet veranderen, zelfs verdwijnen.

Vanuit de visie die werd ontwikkeld over hoe de ideale school er in 2020 moet uitzien (veilig, groen, aspecten van brede school) zouden er vanaf nu enkel nog schoolgebouwen mogen opgetrokken worden die deze veelheid aan ambities voorstellen. Het schoolgebouw van 2020 wordt in de eerste plaats de place-to-be voor persoonlijkheidsvorming en leerproces-sen maar is evengoed een ideale locatie voor neutrale anonimiteit. De toekomstschool is een belangrijke component in een groot stedelijk geheel, spreekt zintuigen aan, nodigt uit tot exploitatie, heeft bovendien een lange levensduur en draagt bij tot het maatschappelijk en cultureel patrimonium. We moeten ons ook mobiliseren om duurzaam te bouwen. Het is ook iets te gemakkelijk om gewoon over een 'groene omgeving' te spreken. Die groene omgeving moet geïntegreerd zijn in wat errond leeft, met bij voorkeur sport-, spel- en cultuurmogelijkheden heel dichtbij.

De nieuwe leeromgeving 2020 moet immers een plek zijn waar zowel de leerling als de leer-kracht geïnspireerd raakt om te leren. Een warme, knusse omgeving... kortom een plaats met tal van 'mogelijkheden', alsook een betekenisvolle plek voor kinderen, jongeren, leerkrachten en ouders. De nieuwe leeromgeving is een toegankelijke, ruime, flexibele, luchtige, functionele ruimte... in een groene omgeving. Volwaardig technisch en pedagogisch uitgerust en geconcipieerd vanuit het duurzaamheidsprincipe. Dit vertaalt zich in het benutten van goede, ecologische bouwmaterialen, de juiste isolatie, maar ook in het aanwenden van hernieuwbare energie, het beperken van warmte-, water- en elektriciteitsverbruik.

De gebouwen met een uitnodigende structuur bestaan uit duurzame materialen en zijn duurzaam gebouwd. De nieuwe bouwstructuren met aanpasbare lokalen worden in de eerste plaats ingericht vanuit het onderwijsbeleid zelf en zijn afgestemd op het informatietijdperk en de reële noden.

De gebouwen met sportaccommodatie en cultuurtempel staan open voor een groot publiek. De scheidingslijn tussen de lerende omgeving en de 'buitenwereld' wordt hierdoor alsmear vager. Dit vraagt evenzeer durven nadenken over een ander organisatie-model, de 'ideale' schoolgrootte, de juiste verdeelsleutels voor KIW en GIW, een betere visieontwikkeling op lange en middellange termijn maar ook snelle bouw- en renovatieprocedures.

5| De inspirerende leerkracht: een multidisciplinaire functie!

In de school van 2020 is elke leraar een 'inspirerende' leerkracht. Hij/zij vormt een smelt-kroes van talenten, enthousiasmeert, inspireert, daagt uit en prikkelt leerlingen.

De gepassioneerde leerkracht vormt de hefboom of de inspiratiebron voor de verdere ontwikkeling! Dit betekent dat hij/zij in de eerste plaats in 'de jeugd' gelooft, bovendien een passie heeft voor zijn/haar vak, mee is met alle mogelijke evoluties, trends of ontwikkelingen en ... met de beide voeten in de (leef)wereld van de jongere staat.

Deze leefwereld is echter continu in evolutie en wordt alsmaar ruimer, groter en gecompliceerder. Precies daardoor wordt de rol van leerkracht anders. De leerkracht van 2020 geeft voortaan de richting aan, is de 'ervaren' gids in het vaak moeilijke leerproces. In de veelheid en complexiteit van keuzemogelijkheden, impulsen, prikkels weet hij/zij jongeren wegwijs te maken, ze op maat te begeleiden, de juiste leermiddelen te vinden, ouders te betrekken bij het schoolgebeuren...

De leerkracht van 2020 heeft oog voor individuele leermogelijkheden en is alert voor de sociale en culturele achtergrond van elk kind. De leerling met specifieke leer-, gedrags- en/of ontwikkelingsproblemen is in de veeleisende samenleving kwetsbaar. De kwaliteitsvolle leraar is hier tegelijkertijd klankbord, coach en maatschappelijk begeleider. In de school van 2020 kan hij hierbij een beroep doen op een goed uitgebalanceerd, veilig zorgkader dat vertrouwen schenkt.

De 'inspirerende' leerkracht vindt ook de weg in het chaotische overaanbod aan informatie. De leerkracht in de school van 2020 is wel niet langer de enige bron van kennis. Jongeren leren immers ook buiten de schoolcontext. Deze instelling opent immers haar vensters, haalt zelf de wereld binnen via gastcolleges, werkplekleren, internationale en andere projecten of virtueel lesgeven, houdt rekening met of valoriseert op een eenvoudige manier elders verworven competenties van lesgevers ... De wereld maakt voortaan integraal deel uit van de leerlijnen. De leerkracht kent de juiste kanalen, onderscheidt de essentie van de details, is selectief in wat jongeren aanspreekt, legt de uitdaging in bepaalde onderwerpen bloot, zoekt er concrete toepassingen bij, Dat alles vraagt inderdaad veel lef, doorzettingsvermogen, initiatief en opzoekwerk, maar net dat stimuleert jongeren ...

6| Nood aan een expertise- en kenniscentrum... meten is weten!

De school van 2020 rekt op de diensten van een onafhankelijk, vraaggestuurd, overkoepelend expertise- en kenniscentrum dat op een objectieve en wetenschappelijk onderbouwde wijze onderwijsgerelateerde data beheert en informatie ter beschikking stelt aan alle onderwijsverstrekkers. Ook het onderwijs heeft nood aan kenniscentra zoals dat van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Dit centrum ontstaat in de schoot van het departement Bestuurszaken, naar analogie van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, en niet bij Onderwijs, aangezien er veel raakvlakken zijn met andere beleidsdomeinen.

Van het expertise- en kenniscentrum wordt verwacht dat het informatie biedt bij de beleidsvoorbereiding en het beheer van het brede onderwijsveld (alle opleidingsverstrekkers). Dit kenniscentrum staat bovendien ook in voor het in kaart brengen van wetenschappelijke kennis over het beleidsdomein. Er zijn immers in binnen- en buitenland al heel wat wetenschap-pelijke onderzoeken en analyses uitgevoerd over het onderwijs en verwante onderwerpen. Alleen is het voor de onderwijsverstrekker niet altijd duidelijk welke informatie waar beschikbaar is en op welke wijze ze kan geraadpleegd worden. Dat maakt de zoektocht naar data en onderzoeksresultaten heel moeizaam en tijdrovend. Precies daarom is het essentieel dat deze waardevolle informatie eenvoudig ontsloten wordt.

Een ander aspect in deze expeditie betreft het beheren en verwerken van gegevens tot toegankelijke beleidsinformatie over populatiestromen, nataliteit en demografie. Het onderwijs moet op een eenvoudige wijze over data kunnen beschikken om een onderbouwd en toekomstgericht beleid te kunnen uittekenen en voeren in verband met het spreiden van scholen, het optimaliseren van het aanbod en het afstemmen van het aanbod op de arbeidsmarkt. Een onderwijsverstrekker is het de maatschappij immers verschuldigd om proactief op de onderwijsnoden in te spelen. Het kenniscentrum vult op zijn beurt het onderwijs aan en versterkt hierdoor zijn eigen slaagkansen.

Het onderwijs heeft raakvlakken met veel andere beleidsdomeinen: Welzijn, Mobiliteit, Justitie en Ruimtelijke ordening. Dit impliceert eveneens dat data uit deze beleidsdomeinen die relevant zijn voor het onderwijs, toegankelijk moeten zijn en op een zodanige wijze moeten ontsloten worden dat ze bruikbaar zijn.

Het centrum, dat samengesteld is uit een multidisciplinair team, beheert alle informatie en stelt ze op een neutrale wijze en netoverstijgend ter beschikking van alle onderwijsverstrekkers. Het is noodzakelijk dat er een overlegstructuur gecreëerd wordt met een afvaardiging uit de verschillende beleidsdomeinen, over het Vlaamse niveau heen.

De objectiveerbare gegevens die door dit centrum ter beschikking worden gesteld, zijn een basis voor de vertaalslag naar de verschillende netten, die op basis hiervan een langeter-mijnvisie kunnen uitbouwen, gebaseerd op wetenschappelijke inzichten.

7| 'Samenwerken' ... ja ... het werkt!...

Onderwijsnetten, de bedrijfswereld, maar ook beleidsdomeinen groeien steeds meer naar elkaar toe.

Scholen worden vandaag door de overheid vooral op hun 'corporate identity' en hun kwaliteit beoordeeld. Deze beoordeling behoort echter niet langer tot het alleenrecht van de overheid. Ook de ouders eisen bij de afwegingsoefening een flinke vinger in de pap.

De school van 2020 staat synoniem voor kwaliteitsonderwijs. Via efficiënte en intensieve samenwerkingsverbanden stimuleert de school haar eigen kwaliteit en doet ze kwaliteitsmetingen.

Daarom is het nuttig en noodzakelijk dat de toekomstschool gemakkelijk toegang krijgt tot de verschillende Vlaamse en federale beleidsdomeinen zoals Welzijn, Justitie en Mobiliteit. Dat er binnen het overheidsbeleid gelijkgerichtheid bestaat. Dat de Vlaamse en federale regelgeving elkaar niet 'beconcurreren' of 'tegenspreken' maar ondersteunen en de kwaliteitskansen voor het onderwijs verhogen, de geldmiddelen niet nodeloos versnipperen en het interdepartementaal overleg precies aanmoedigen...

De school van 2020 blijft ervan overtuigd dat regelgeving in het onderwijslandschap zeker nuttig is en de nodige grenzen uittekent en vastlegt, maar pleit tegelijkertijd voor de vereiste pedagogische en organisatorische vrijheid en souplesse om in het web van de onderwijswetgeving vrij te bewegen om alzo het kind bij zijn persoonlijkheids- en talentontwikkeling te geven waar het recht op heeft...

De toekomstschool kan daarbij rekenen op een moderne, soepele administratie met een duidelijk HRM-beleid, die voor een efficiënte ondersteuning zorgt en daarbij schooldirecties en leerkrachten stimuleert in de methode en uitvoering van hun werkzaamheden. Een moderne administratie, die aanvullend en adviesgevend werkt en die daarnaast de 2020 school de gepaste aanbevelingen geeft.

Deze school van 2020 heeft nauwe banden met de bedrijfswereld, de culturele, sociale en economische sectoren, stuurt bij waar nodig, bouwt bruggen voor haar schoolkorps om zo ruime maatschappelijke ervaringen op te doen en hoopt dat de overheid hiervoor de nodige raak- en draagvlakken creëert.

